

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

P 2 3 1 S 3 0 1 1 1

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

ZDRAVSTVENA NEGA

Izpitna pola

Četrtek, 8. junij 2023 / 100 minut

*Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.
Kandidat dobi ocenjevalni obrazec.*

POKLICNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začinjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite oziroma vpišite svojo šifro v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalni obrazec.

Izpitna pola je sestavljena iz dveh delov. Časa za reševanje je 100 minut. Priporočamo vam, da za reševanje prvega dela porabite 35 minut, za reševanje drugega dela pa 65 minut.

V prvem delu je 30 nalog, v drugem delu pa 8 strukturiranih nalog. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 60, od tega 30 v prvem delu in 30 v drugem delu. V prvem delu je vsaka pravilna rešitev vredna 1 točko, v drugem delu pa je za posamezno nalogo število točk navedeno v izpitni poli.

Rešitve pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom in jih vpisujte v izpitno polo v za to predvideni prostor. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 20 strani, od tega 3 prazne.

Prazna stran

1. DEL

Obkrožite črko pred pravilno rešitvijo.

1. Kaj je značilno za sopor?
  - A Pacient je nemiren, prestrašen, neorientiran, napačno doživlja dogajanje v okolju, prisotne so halucinacije.
  - B Značilno je stanje globoke nezavesti. Pacient se ne odziva na nobene zunanje dražljaje.
  - C Pacient je buden, vendar je besedno, krajevno in časovno neorientiran. Občasno se vsega zaveda.
  - D Značilen je globok spanec, pacient je nemiren, na vprašanja ne odgovarja, odziva se le na močne dražljaje.

2. Katere so patološke primesi v urinu?
  - A Soli, zdravila, sluz, urobilinogen.
  - B Kri, glukoza, lipidi, cilindri, beljakovine.
  - C Hormoni, sluz, soli, bilirubin, beljakovine.
  - D Epitelne celice, barvila, hormoni.

3. V katerem primeru boste pacientu namestili sidro (rjuho ali večjo brisačo, zloženo v širši svitek)?
  - A Pri nameščanju v plosedeči položaj.
  - B Pri nameščanju v relaksacijski hrbtni položaj.
  - C Pri nameščanju v polbočni položaj.
  - D Pri nameščanju v bočni položaj.

4. V katero skupino odpadkov iz zdravstva boste odvrgli uporabljen pripomoček za inkontinenco?
  - A Med mešane komunalne odpadke.
  - B Med odpadno embalažo.
  - C Med nenevarne odpadke iz zdravstva.
  - D Med nevarne odpadke iz zdravstva.

5. Kaj ugotavljamo z bronhoskopijo?
  - A Obolenje pljuč z merjenjem pljučne prostornine in hitrosti pretokov, pri čemer lahko odvzamemo vzorec tkiva.
  - B Obolenje dihalnih poti, pri čemer lahko odvzamemo vzorec tkiva.
  - C Obolenje pljučne površine in plevralnega prostora, pri čemer lahko odvzamemo vzorec tkiva.
  - D Obolenje mediastinuma (prostora med pljučnima kriloma), pri čemer lahko odvzamemo vzorec tkiva.

P 2 3 1 S 3 0 1 1 1 0 5

6. V kateri položaj namestimo pacienta pri nevrogenem šoku? Pacient je pri zavesti.
- A V stabilni bočni položaj.
  - B V polsedeči položaj z nogami, spuščeni navzdol.
  - C Na hrbet v vodoravni položaj in mu noge dvignemo za 30 cm.
  - D Imobiliziramo ga na zajemalna nosila, na katerih leži vodoravno na hrbtu in na ravni podlagi.
7. Pacient se zdravi zaradi gastritisa. Katere jedi so primerne zanj?
- A Ajdova kaša z gobami, pleskavica na žaru, zelena solata, sadna solata s smetano.
  - B Neoluščeni riž, svinjska pečenka, zeljna solata, skutni kolač.
  - C Pire krompir s špinačo, dušeno telečje meso, jabolčna čežana.
  - D Kuhan krompir v kosih, dušena blitva, ocvrt ribji file, čokoladna tortica.
8. Kaj je značilno za perniciozno anemijo?
- A Pomanjkanje vitamina B12 v krvi.
  - B Pomanjkanje železa v krvi.
  - C Povečan razpad eritrocitov v krvi.
  - D Kopičenje maligno spremenjenih, nezrelih levkocitov v krvi.
9. Katera vrsta izolacije se izvaja pri pacientu, ki je okužen s *Clostridium Difficile*?
- A Kapljična izolacija.
  - B Kontaktna izolacija.
  - C Aerogena izolacija.
  - D Zaščitna izolacija.
10. Kaj določamo s testom TSH pri novorojenčku?
- A Prisotnost protiteles proti rdečim krvničkam.
  - B Vrednost bilirubina v krvi.
  - C Prisotnost fenilalanina v krvi.
  - D Vrednost tiroideo stimulirajočega hormona v krvi.
11. Kolikšna je normalna frekvenca dihanja pri zdravem novorojenčku?
- A 16–20 vdihov/minuto.
  - B 20–25 vdihov/minuto.
  - C 25–30 vdihov/minuto.
  - D 30–40 vdihov/minuto.

12. Katere so primerne telesne dejavnosti v nosečnosti?
- A Hoja, plavanje, ples, vaje za moč mišic rok, nog, kolesarjenje, jahanje, igranje košarke.
  - B Plavanje, potapljanje, igranje odbojke, hoja, ples, vaje za krepitev mišic medeničnega dna.
  - C Hoja, plavanje, ples, vaje za moč mišic rok, nog, vaje za krepitev mišic medeničnega dna.
  - D Plavanje, tek, smučanje, odbojka, badminton, vaje za moč mišic rok, nog, pilates, joga.
13. Kaj je značilno za področno anestezijo?
- A Področna anestezija je stanje, pri katerem je pacient pri zavesti, anesteziran (omrtvičen) ima del telesa in med kirurškim posegom ne čuti bolečine. Pri področni anesteziji anesteziolog vbrizga anestetik v bližino velikih živcev ali živčnih pletežev, ki oživčujejo predel operativnega polja.
  - B Področna anestezija je stanje začasne nezavesti, ki je pod nadzorom anesteziologa. Pacient ne čuti bolečine in ne zaznava, kaj se z njim dogaja. Pri področni anesteziji se z vdihavanjem ali intravensko v ustreznem razmerju uporabljajo anestetik, analgetik in mišični relaksans.
  - C Področna anestezija je stanje začasne nezavesti, kjer pacient ne čuti bolečine in ne zaznava, kaj se z njim dogaja. Anesteziolog vbrizga anestetik v bližino velikih živcev ali živčnih pletežev, ki oživčujejo predel operativnega polja.
  - D Področna anestezija je stanje, pri katerem je pacient pri zavesti, anesteziran ima samo operativni predel, v katerem med kirurškim posegom ne čuti bolečine. Anestetik vbrizga zdravnik neposredno v operativni predel.

Smiselno povežite stolpca tako, da v levi stolpec napišete številko pripadajoče rešitve iz desnega stolpca.

14. ___ ne izvajamo pri pacientu z operacijo na debelem črevesu, pri driski, nevtropeniji, imunskih motnjah	1	timpanično merjenje telesne temperature
___ ne izvajamo pri pacientu, ki ima na roki vstavljeno intravensko kanilo ali arterijsko-vensko fistulo, če je roka otekla, poškodovana	2	rektalno merjenje telesne temperature
___ ne izvajamo pri pacientu, ki ima vnetje v zunanjem delu ušesa	3	merjenje saturacije (SpO ₂)
___ senzorja pulznega oksimetra ne nameščamo na mrzle, potne roke, na roke z lakiranimi nohti, pri hiperbilirubinemiji in edemu kože	4	merjenje krvnega tlaka

P 2 3 1 S 3 0 1 1 0 7

15. ___ cianoza, dispneja, aritmija, navzea, glavobol, nemir, motnje zavesti 1 hipoksija
- ___ tahipneja, omotica, mravljinčenje v okončinah, mišični krči, bolečina v prsih, nemir 2 hipertermija
- ___ pri porastu telesne temperature za 1 °C se pulz pospeši za 8 do 12 utripov na minuto, slabo počutje, glavobol, bolečine v mišicah, zmanjšan apetit, žeja 3 hipovegilacija
- ___ plitvo in počasno dihanje, glavobol, prekomerno znojenje, zmedenost 4 hiperventilacija
16. ___ čezmerno kopičenje maščevja v telesu, zaradi čezmernega vnosa kalorično bogate hrane 1 navzea
- ___ huda podhranjenost, ki jo spremljajo izguba telesne mase, izguba mišične mase, izčrpanost 2 regurgitacija
- ___ neprijeten občutek siljenja na bruhanje 3 adipositas
- ___ vračanje vsebine iz želodca v požiralnik in usta 4 kaheksija
17. ___ prisotnost glukoze v urinu 1 hematurija
- ___ prisotnost beljakovin v urinu 2 proteinurija
- ___ prisotnost krvi v urinu 3 piurija
- ___ prisotnost bakterij in gnoja v urinu 4 glikozurija
18. ___ uspavala 1 sedativi
- ___ zdravila, ki zmanjšujejo halucinacije in blodnje 2 hipnotiki
- ___ pomirjevala 3 antipsihotiki
- ___ zdravila za zdravljenje tesnobe stanja 4 anksiolitiki
19. ___ zaustavimo krvavitev, rano povijemo s sterilno gazo, ki je namočena z 0,9 % NaCl ali z raztopino Ringerjevega laktata, poškodovano okončino imobiliziramo in jo dvignemo nad višino srca 1 površinsko zadrževanje tujek v koži
- ___ tujek v celoti izvlečemo, rano sterilno oskrbimo 2 globoko zadrževanje tujek v koži
- ___ izpiramo s sterilno fiziološko raztopino ali s pitno tekočo vodo in milom, ter jo pokrijemo s sterilnim obližem 3 nepopolna travmatska amputacija
- ___ rano sterilno pokrijemo, tujek in poškodovani del telesa stabiliziramo 4 površinska rana

20. ___ hujšanje, utrujenost, oslabeledost, znojenje, 1 angina pektoris
 povišana telesna temperatura, povečane
 bezgavke in vranica, trombocitopenija, epistaksa
- ___ pomanjkanje apetita, utrujenost, bledica kože, 2 akutni miokardni infarkt
 glavobol, šumenje v ušesih, omotica, tahikardija,
 dispneja
- ___ huda, stiskajoča bolečina za prsnico, ki izžareva 3 sideropenična anemija
 v levo ramo ali levo roko, ki v mirovanju oziroma
 po zaužitju nitroglicerina ne mine
- ___ huda, stiskajoča bolečina za prsnico, ki izžareva 4 levkemija
 v levo ramo ali levo roko, ki popusti v nekaj
 minutah v mirovanju oziroma po zaužitju
 nitroglicerina ali aspirina
21. ___ pojavi se od 4. do 14. dne po porodu, v mleku 1 mlezivo
 postopoma upadajo beljakovine, protitelesa,
 zvišuje se koncentracija maščob, laktoze,
 vodotopnih vitaminov in energijska vrednost
- ___ pojavi se od 1. do 3. dne po porodu, je rumenkaste 2 prehodno materino mleko
 barve, vsebuje veliko beljakovin in protiteles
- ___ pojavi se med dojenjem po začetnem mleku, 3 zrelo materino mleko
 mleko je gostejše, bogato z maščobami, ima višjo
 energijsko vrednost
- ___ pojavi se med 3. in 4. tednom po porodu, mleko 4 skrito materino mleko
 kakovostno in količinsko popolnoma zadovoljuje
 potrebe otroka
22. ___ zdravljenje s fototerapijo 1 patološka zlatenica
- ___ izogibanje alergenom 2 otitis media
- ___ uživanje tekoče, mehke, kašaste hrane 3 bronhialna astma
- ___ lokalno gretje ušes 4 tonzilitis
23. ___ hipertenzija, edemi, proteinurija, glavobol, slabost, 1 gestacijski diabetes
 bruhanje, motnje vida, dispneja
- ___ belkast izcedek brez vonja, ki spominja na 2 glivično vnetje nožnice
 sesirjeno mleko, srbenje in pekoč občutek
 v predelu spolovila
- ___ boleče menstruacije, bolečina v spodnjem delu 3 preeklampsija
 trebuha, boleči spolni odnosi, hematurija,
 neplodnost
- ___ povišana vrednost glukoze v krvi, glikozurija 4 endometrioza

Določite pravilen vrstni red.

24. S števkami od 1 do 3 razvrstite zaporedje ukrepov dajanja prve pomoči. Poškodovanca, ki mu boste najprej pomagali, označite s številko 1.

zaprti zlom leve nadlaktnice
 zlom štirih zaporednih reber na več mestih
 površinska rana na komolcu

25. S števkami od 1 do 5 razvrstite zaporedje izvajanja anogenitalne nege pri ženski. Dejanje, ki ga boste izvedli najprej, označite s številko 1.

Razpremo sramne ustnice in z enkratnimi potegljaji od spredaj nazaj dobro umijemo, splaknemo in obrišemo spolovilo. Umivalno krpico ves čas temeljito splakujemo in obračamo.
 Namilimo, splaknemo in obrišemo glutealni predel, zadnjično brazdo in perianalni predel.
 Namestimo zaščito za posteljo. Pacientka leži na hrbtu, noge skrči in razpre. Pomočnik vliva vodo na umivalno krpico in doda milo za intimno nego.
 Umijemo, splaknemo in obrišemo nadsramje in dimeljski gubi. Umivalno krpico ves čas temeljito splakujemo in obračamo.
 Pomočnik obrne pacientko na bok.

Odgovorite na zastavljena vprašanja.

26. Opišite, kaj je značilno za ortopnejo.

---

27. Pri pacientu je prisotna parapareza. Opišite omenjeno vrsto ohromelosti.

---

28. Pacient krvavi iz rane v predelu stegna. Na katero področno arterijo boste izvedli pritisk za začasno zaustavljanje krvavitve? Ime področne arterije napišite v latinščini.

---

29. Naštejte znake epileptičnega napada grand mal pri otroku.

1 _____

2 _____

3 _____

30. V 10 ml ampuli je 1 g zdravila. Zdravnik je predpisal 200 mg zdravila. Koliko ml zdravila morate pripraviti, da bo pacient prejel predpisani odmerek zdravila?

_____

Prostor za izračun:

2. DEL**1. naloga**

Pacient z malignim obolenjem ima metastaze v kosteh, zaradi česar ima hude bolečine.

1.1. Naštete znake kronične bolečine.

1 _____

2 _____

3 _____

(1 točka)

1.2. Opišite oceno bolečine pri pacientu z vizualno analogno skalo – lestvico (VAS)?

_____

_____

_____

(1 točka)

1.3. Opišite intervencije (ukrepe) zdravstvene nege pri pacientu z bolečino.

1 _____

_____

2 _____

_____

3 _____

_____

4 _____

_____

5 _____

_____

(2 točki)

2. naloga

Pacient je sprejet v bolnišnico in ima vstavljen stalni urinski kateter.

2.1. Kdaj in kako pogosto praznimo urinsko vrečko?

(1 točka)

2.2. Opišite intervencije (ukrepe) zdravstvene nege pacienta s stalnim urinskim katetrom.

1

2

3

4

(2 točki)

2.3. V katerih primerih je pri pacientu s stalnim urinskim katetrom treba takoj poklicati zdravnika?

1

2

3

(1 točka)

3. naloga

Pri poškodovanem pacientu so izraženi znaki šoka.

3.1. Naštejte vzroke za nastanek kardiogenega šoka.

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____

(1 točka)

3.2. Naštejte znake šoka.

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____
- 5 _____
- 6 _____

(2 točki)

3.3. V kateri položaj namestimo pacienta pri kardiogenem šoku?

(1 točka)

4. naloga

Pacient je naročen na elektroencefalografijo (EEG).

4.1. Kaj je elektroencefalografija (EEG)?

(1 točka)

4.2. Naštejte ostale funkcijske preiskave poleg elektroencefalografije (EEG).

1 _____

2 _____

3 _____

(1 točka)

4.3. Opišite pripravo pacienta na elektroencefalografijo (EEG).

1 _____

_____

2 _____

_____

3 _____

_____

4 _____

_____

5 _____

_____

(2 točki)

5. naloga

Pacient ima zvišano telesno temperaturo, težko diha in nima apetita. Prisoten je produktiven kašelj.

5.1. Opišite intervencije (ukrepe) zdravstvene nege pri pacientu, ki kašlja in izkašlja izmeček iz dihalnih poti.

1 _____

2 _____

3 _____

4 _____

5 _____

(2 točki)

5.2. Opišite ukrepe za vzdrževanje primerne mikroklima prostora pri pacientu s pljučnico.

1 _____

2 _____

3 _____

4 _____

(2 točki)

6. naloga

V bolnišnici se zdravi mladostnik, ki je okužen z virusom hepatitisa B.

6.1. Naštete načine prenosa okužbe z virusom hepatitisa B.

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____

(1 točka)

6.2. Kako ravnamo z jedilnim priborom in posodo, ki ga je uporabil pacient, okužen z virusom hepatitisa B?

(1 točka)

6.3. Kako ravnamo s posteljnimi perili, ki ga je uporabil pacient, okužen z virusom hepatitisa B?

(1 točka)

6.4. Kako ravnamo s posteljno posodo in urinsko steklenico, ki ju je uporabil pacient, okužen z virusom hepatitisa B?

(1 točka)

7. naloga

Otročnica prvi dan po porodu potrebuje pomoč pri dojenju.

7.1. Katere so prednosti prvega podoja za novorojenčka?

- 1 _____
_____
- 2 _____
_____
- 3 _____
_____

(1 točka)

7.2. Katere težave lahko ovirajo dojenje pri materi?

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____
- 5 _____

(2 točki)

8. naloga

V bolnišnici se zaradi diabetesa zdravi 12-letni otrok. Ima inzulinsko črpalko. Prisotni so znaki hipoglikemije in je pri zavesti.

8.1. Naštejte znake hipoglikemije pri otroku.

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____
- 5 _____

(2 točki)

8.2. Opišite intervencije (ukrepe) zdravstvene nege pri omenjenem otroku s hipoglikemijo.

- 1 _____
_____
- 2 _____
_____
- 3 _____
_____

(1 točka)

Prazna stran

Prazna stran